JE WORDT EEN ANDER
THEATER
BABEL
ROTTERDAM

Stichting Theater Babel Rotterdam

Jaarverslag 2019

Inleiding

"Er is niets waar ik mij meer over kan opwinden dan het ontkennen en vergeten van de ander"
Paul Röttger

Het gaat goed met Babel, we kijken terug op een succesvol 2019.

De activiteiten zijn uitgevoerd op basis van de cultuurplan beschikking 2019 van € 314.500. De structurele subsidie in de lopende cultuurplanperiode is een lager bedrag dan gevraagd en nodig was, daarom is door bestuur en directie in samenwerking met Pameijer en de Gemeente Rotterdam gezocht naar extra gelden om het ontstane tekort op te lossen. Dat is in 2019 opnieuw gelukt, mede dankzij een belangrijke bijdrage van de Gemeente Rotterdam van € 125.000 ter dekking van het exploitatietekort. Door deze aanvullende subsidie vanuit stedelijk welzijn, is de verhouding tussen zorg en cultuur meer in balans gebracht.

Daarnaast hebben wij ook in 2019 opnieuw een bijdrage van Volkskracht gekregen (stichting Neyenburgh) van € 70.000, hierdoor hebben wij onze ambitie op het gebied van educatie & emancipatie kunnen voorzetten met Theaterateliers. Babel heeft een inclusief educatief theateratelier gerealiseerd '#No Label', we zijn trots dat het ons gelukt is om jongeren opnieuw theatereducatie te bieden op basis van een belangrijk maatschappelijk thema. Voor het eerst zijn we met een volledig inclusief theateratelier naar de klassen toe gegaan. Daardoor kwam Babel met haar inclusieve cast in de leefwereld van de jongeren. De reacties waren buitengewoon positief en tegelijkertijd liepen onze spelers wekelijks tegen veel discriminatie en stigma's aan onder de jongeren. Deze educatieve projecten maakte dat ook in 2019 vele jongeren voor het eerst in aanraking kwamen met een theaterproject dat zo open en transparant kwetsbaarheid en anders zijn toont, laat bespreken maar ook laat ervaren door de confrontatie in de klas met onze spelers.

De jubileumproductie Piazza dellla vita is in 2019 doorgespeeld en een nieuwe productie is in november in première gegaan 'Van J. naar Jessica'. Beide producties van Paul Röttger zijn zeer goed ontvangen en hebben de artistieke ontwikkeling en groei van Babel en zijn inclusieve gezelschap zichtbaar gemaakt.

Van diverse fondsen heeft Babel aanvullende financiering gevonden voor het ontwikkelen en onderzoeken van de inclusieve visie van Babel waaronder het NSGK, het VSB fonds en HandicapNL. Ook hebben we enkele van de internationale ambities kunnen realiseren o.a. dankzij subsidie van Creative Europe. Tenslotte hebben wij in 2019 € 53.000 ontvangen voor de LCC-functie van ons Cultuurhuis Delfshaven waarmee we ons bereik en inclusieve werkwijze voor het gebied Delfshaven hebben kunnen voortzetten.

We zijn blij dat we alle plannen zoals voorzien hebben kunnen realiseren.

We hebben in totaal in 2019 **21.084** bezoekers bereikt. In dit jaarverslag worden de activiteiten omschreven. De prestaties zijn terug te vinden in het hoofdstuk prestatieraster.

Met dank aan alle mensen die hebben bijgedragen aan Theater Babel Rotterdam.

inhoudsopgave

1	over Theater Babel Rotterdam	4
	1.1 missie	
	1.2 visie	
	1.3 strategie	
	1.4 bedrijfsvoering	
	1.5 cultureel, maatschappelijke ondernemerschap	
2	activiteitenoverzicht	6
	2.1 kerntaken van Babel	
	2.2 zorgeffecten	
3	prestaties & toelichting	7
	3.1 prestatieraster	
	3.2 Prestaties Academie	
	3.3 Prestaties gezelschap	
4	de Academie (talentontwikkeling)	10
5	cultuureducatie & emancipatie	11
	5.1 doelstellingen	
	5.2 vormen van cultuureducatie	
	5.3 samenwerking	
	5.4 Cultuurhuis Delfshaven	
6	publieksonderzoek	12
	6.1 woonplaats/afkomst bezoekers	
	6.2 communicatiemiddelen	
7	samenwerking	13
	7.1 Platform cultuur en welzijn	
	7.2 onderwijsinstellingen	
	7.3 culturele instellingen	
	7.4 internationaal	
8	toelichting op de begroting	14
10	nawoord	15

1 over Theater Babel Rotterdam

Babel is een huis voor inclusieve en exclusieve kunst.
Inclusief omdat we bewust kiezen voor een gemixte samenstellingen van individuen.

1.1 missie

Babel wil met theatrale en beeldende middelen bijdragen aan de persoonlijke en culturele ontwikkeling van zo mogelijk alle Rotterdammers ongeacht hun achtergrond, geaardheid of fysiek en geestelijk vermogen. Babel is uit op een nieuw soort kunst die bestaat uit van betekenisvolle interactie. Hierin is de ander weerbarstig en uitdagend aanwezig als onderdeel van de maatschappij en de kunsten. Babel toont wat schuurt en doorgaans verborgen blijft. Het gaat om kunst waarin de maatschappij ongecensureerd vertegenwoordigd is. Onze activiteiten doorbreken de grenzen tussen de zorg en de kunsten zodat de ander daadwerkelijk kan participeren in de culturele wereld. Wij willen bijdragen aan het vergroten van de sociale en culturele ruimte van de ander. Dat is onze bijdrage aan een inspirerende grootstedelijke samenleving, die vrijheid ademt en betrokkenheid wekt.

1.2 visie

Wij menen dat in de huidige samenleving grote groepen vervreemd zijn doordat hun fysieke of verstandelijke beperking als sociale en culturele uitsluitingsgrond werkt. Een grootstedelijke samenleving dient daarentegen de totale diversiteit van haar bevolking te omarmen. Als het goed is heeft iedereen toegang tot een gedeelde sociaal-culturele ruimte. Theater maakt het mogelijk om alledaagse situaties in een nieuwe context te plaatsen. Door de 'artistieke representatie' zet de theatermaker 'het alledaagse' in een nieuw licht. Individuele verhalen stijgen uit boven de particuliere her-vertelling.

Van makers en uitvoerders vraagt dit persoonlijke en maatschappelijke betrokkenheid in combinatie met artistiek vakmanschap. Wij geloven in de intrinsieke waarde van kunst als fundament en doel van ons werk. Theater is direct, vitaal, relativerend, inspirerend, confronterend en verontrustend, maakt taboes bespreekbaar en toont nieuwe handelingsperspectieven en toekomstdromen. Theater is de interactie op de repetitievloer, de uitwisseling van ervaringen & dromen. Het is de verhouding tot onderwerpen & thematieken en de confrontatie met het publiek.

Doordat de ander zijn rol speelt in het maakproces ontstaan er nieuwe verhalen en nieuwe artistieke representatie-vormen. Dit leidt tot voorstellingen met persoonlijke, sociaal-maatschappelijke én artistieke impact. Het is een nieuwe kleur in het professionele werkveld.

1.3 strategie

Babel heeft de missie in 2019 gerealiseerd via de productie en presentaties van theatervoorstellingen en theaterateliers en met een Academie (waaronder valt; training van onze acteurs, onderzoek en kennisuitwisseling, cultuureducatie & emancipatie) binnen deze activiteiten werd in 2019 zowel inclusief als exclusief gewerkt.
Vanaf 2020 zal Babel de educatie ontwikkelen en verdiepen door helemaal te kiezen voor onderdelen die volledig inclusief uitgevoerd kunnen worden.

In volgende hoofdstukken lichten we toe welke activiteiten zijn gerealiseerd, voor wie we dat hebben gedaan en welke partners ons daarbij hebben ondersteund.

1.4 bedrijfsvoering

Paul Röttger is per 22 november 2018 directeur / bestuurder van de Stichting. Tevens is een statutenwijziging geëffectueerd, waarbij gekozen is voor een Raad van toezicht model. Röttger stuurt en bewaakt ook als directeur /bestuurder de nieuwe ontwikkelingen van Babel, regisseert de producties en is betrokken bij de Academie. De visie en manier van werken van Babel wordt overgedragen aan gastacteurs en vaste acteurs die in dagelijkse trainingen zoeken naar verbreding, verdieping en/of bestendiging van de inclusieve visie en werkwijze. De gastacteurs worden per seizoen gecontracteerd en nemen als professionele theatermakers delen van de regie van ateliers en educatieve producties voor hun rekening onder begeleiding en coaching

van Paul Röttger. Hierdoor ontwikkelt Babel nieuwe makers die leren de inclusieve werkwijze toe te passen en de methodiek verder te ontwikkelen. De directeur bestuurder voert regelmatig overleg met de medewerkers en evalueert jaarlijks met hen. Dit doet de directeur bestuurder ook met externe belanghebbende waarvan de belangrijkste in 2019 Stichting Pameijer was.

De raad van toezicht evalueert jaarlijks de directeur bestuurder, dit is in 2019 voor het eerst gebeurt en met positieve bevindingen afgerond.

De dagelijkse leiding zorgt voor de inhoudelijke invulling en uitvoering van de activiteiten, pr/marketing en de bedrijfsvoering. Waar mogelijk worden de collega's met een beperking betrokken bij de dagelijkse werkzaamheden rondom de producties. De 2e locatie van Babel, in het voormalig Theater Bonheur op de Eendrachtsstraat 81, is in 2019 gaan fungeren als de hoofdlocatie. De oude locatie op de Mathenesserdijk wordt in 2020 losgelaten. Babel geeft de voorkeur aan de nieuwe centrale locatie omdat deze de centrale profilering van de organisatie stimuleert door de centrale ligging en goede bereikbaarheid in het kloppend hart van Rotterdam.

Theater Babel maakt gebruik van een gedragscode die een verplicht onderdeel vormt van iedere samenwerking als mede een vertrouwenspersoon. Tevens wordt voor iedere medewerker of vrijwilliger een VOG aangevraagd.

1.5 Code Cultural Governance

De aangekondigde procedure om tot een statuten- en structuurwijziging te komen en een herziening van de organisatiestructuur is afgerond. Om de slagvaardigheid van de organisatie te vergroten is gekozen voor een Raad van toezicht model, in plaats van het oude bestuursmodel. 22 November 2018 is de procedure afgerond, zijn de nieuwe statuten geëffectueerd en is de statutaire naam gewijzigd van rotterdamscentrumvoortheater naar Theater Babel Rotterdam. (Het oude bestuur is afgetreden.)

De nieuwe Directeur bestuurder is Paul Röttger. Op 29-4-2020 heeft de directeur bestuurder de jaarrekening goedgekeurd. Namens de Raad van toezicht heeft Marcel Nollen op 28-4-20 de jaarrekening goedgekeurd.

De Raad van toezicht bestaat per 22 november 2018 uit :
Marco Florijn, Marcel Nollen, Marc Pil en Farida Hussein.

De organisatie sluit na de doorgevoerde aanpassingen aan bij de gestelde adviezen van de Code Cultural Governance.

1.5.1 Bezoldigingsbeleid directeur/ bestuurder

Het salaris van de directeur bestuurder is gebaseerd op de CAO Kunsteducatie, schaal 13 op basis van een contract voor onbepaalde tijd.

1.6 cultureel, maatschappelijk ondernemerschap

Babel is een cultureel, maatschappelijk ondernemer. Naast de ontvangen beschikking in het kader van het kunstenplan hebben we financiering uit diverse bronnen gehaald. Voor de periode 2019 hebben we een beschikking ontvangen van € 314.500,-. (Beschikking cultuurplan € 301.500 + indexering)

Het realiseren van extra financiering is in 2019 gelukt. Dankzij een belangrijke bijdrage van de Gemeente Rotterdam van € 125.000 ter dekking van het exploitatietekort in 2019.

Daarnaast hebben wij in 2019 een bijdrage van Volkskracht (Stichting Neyenburgh) ontvangen van € 70.000, hierdoor heeft Babel haar ambitie op het gebied van educatie & emancipatie kunnen waarmaken. Tenslotte hebben wij voor 2019 € 53.000 ontvangen voor de LCC-functie van ons Cultuurhuis Delfshaven.

Babel heeft in 2019 daarbij diverse subsidies ontvangen ter ondersteuning van het onderzoek naar inclusieve kunst van o.a. het NSGK, Stichting HandicapNL en het VSB fonds. Het NSGK heeft een bijdrage gegeven voor de komende 3 jaar, € 12.500 hiervan was reeds ingezet in 2018, de resterende € 62.500 is een doelreserve donaties bestemd voor 2019-20-21, hiervan is € 25.000 gebruikt voor 2019.

In het voorjaar 2019 is de EU subsidie gehonoreerd die Babel samen met 6 Europese partners ingediend heeft met als doel om ons inclusieve werk op Europees niveau te kunnen delen. We omschrijven verderop in dit jaarverslag deze samenwerking en de resultaten tot nu toe.

2. activiteitenoverzicht

Babel realiseert haar activiteiten vanuit vier kerntaken. In samenhang zorgen de kerntaken voor de ontwikkeling en bevordering van inclusieve podiumkunsten. Met onze kerntaken faciliteren en initiëren we artistieke ontwikkeling, interactie met de stad en integratie binnen het culturele veld.

2.1 Kerntaken van Theater Babel Rotterdam

- Het produceren & presenteren van inclusieve interdisciplinaire voorstellingen
- Opleiden en trainen van spelers en makers
- Cultuureducatie & emancipatie
- Onderzoek & kennisdeling

Opleiding en cursussen (de Academie)

Deze bestond in 2019 uit een regieopleiding, losse cursussen en wekelijkse scholing van onze vaste acteurs, gastacteurs en theatermakers.

Het gezelschap (de karavaan) ; produceren & presenteren van inclusieve interdisciplinaire voorstellingen

Babel maakt voorstellingen met een inclusieve groep spelers voor zowel regulier publiek als voor het onderwijs en bijzondere doelgroepen. De voorstellingen zijn altijd gebaseerd op universele thema's die direct verbonden zijn met maatschappelijk vraagstukken.

Cultuureducatie & emancipatie

Onze ervaring leert dat in al onze activiteiten de confrontatie met de ander de kijker of deelnemer ontregelt en daarmee iets nieuws leert. Deze ontregeling willen wij inzetten voor het ervaren en waarderen van inclusieve kunst, daarmee wil Babel bijdragen aan een emancipatie in de wijze waarop er naar inclusieve kunst wordt gekeken en naar kunstenaars met beperking in het bijzonder. Daarvoor geven we onze acteurs, bezoekers en waar mogelijk kaders en handvatten. Dit hebben wij bv richting jongeren gerealiseerd d.m.v. theaterateliers die zich specifiek richten op jongeren uit het onderwijs waarbinnen zij de kunstenaars met een beperking dit jaar in de klas ontmoette en met hen samenwerkten.

Onderzoek & kennisdeling

Een structurele aanpak op het gebied van inclusieve kunst is nieuw en zorgt voor de mogelijkheid een methodiek te ontwikkelen. De literatuur over dit vakgebied is beperkt. Door het ontwikkelen van een overdraagbare methodiek kunnen wij bijdragen aan de kennisvergroting op dit gebied. Een belangrijk middel is de samenwerking met onze Europese partners uit Zweden, Frankrijk, Polen, Engeland, Wales en Ierland. In 2019 is daar het Alexandrinsky theater in Sint Petersburg aan toegevoegd als internationale partner. Daarnaast zijn belangrijke partners in dit onderzoek de Hogeschool Rotterdam en de Erasmus universiteit.

2.2 zorgeffecten

Babel is een omgeving waar je wordt aangesproken op wat je kunt. Uniek in de aanpak van Babel is dat de beperking niet wordt gemeden, maar als een gegeven wordt beschouwd waarmee wordt gewerkt. In het werkproces zien we voortdurend dat zorgmedewerkers een andere verhouding tot hun cliënten krijgen. Om dit proces te stimuleren is ervoor gekozen hen niet als leer-werkcoach aan de kant te laten staan maar actief mee te laten werken, leren en spelen in onze producties. Dit draagt in grote mate bij aan een ondersteunende

en stimulerende begeleiding, leidt tot empowerment, ontwikkeling en herstel, zodat de spelers met een specifieke beperking sterker en zelfstandiger worden. Waar voorheen de zorgcoach de grenzen bewaakte is ons doel de spelers te leren zelf aan te geven waar hun grenzen liggen. Hiermee bereiden we onze spelers ook voor op mogelijke rollen en werkzaamheden elders.

3 prestaties & toelichting

3.1 prestatieraster

BEGROTING 2018

jaarplan 2019		
Prestatieraster		**Waarvan in Rotterdam**
Aantal producties	34	34
Aantal presentaties	189	189
Aantal bezoekers	13280	13280
Binnenschools	**PO**	**VO**
Deelnemers	250	2500
Contacturen	30	300
Buitenschools	**< 25 jaar**	**> 25 jaar**
Deelnemers	4967	5518
Contacturen	0	740

SPECIFICATIES

bezoekers Academie presentaties	1373
deelnemers / cursisten	228
vaste & gast acteurs 2019	56
bezoekers theaterateliers	1950
bezoekers Taal in de stad	442
bezoekers cultuurhuis Delfshaven	5171
bezoekers Van J naar Jessica	396
bezoekers Piazza	823
participatieverklaringsessies	1015
Operadagen	831
Zelfportretten van Delfshaven	493
internationale projecten/workshops	115
heropening maastunnel	800
Kunstblock avonden	6782
overige bezoekers	665
totaal bezoekers	**21084**

REALISATIE 2018

REALISATIE jaarverslag 2019		
Prestatieraster		Waarvan in Rotterdam
Aantal producties	41	41
Aantal presentaties	304	304
Aantal bezoekers	21084	20969
Binnenschools	**PO**	**VO**
Deelnemers	415	2399
Contacturen	35	310
Buitenschools	**< 25 jaar**	**> 25 jaar**
Deelnemers	4988	12922
Contacturen	0	1010

VERSCHIL 2018

verschil met jaarplan jaarplan 2019		
Prestatieraster		Waarvan in Rotterdam
Aantal producties	7	7
Aantal presentaties	115	115
Aantal bezoekers	7804	7689
Binnenschools	**PO**	**VO**
Deelnemers	165	-101
Contacturen	5	10
Buitenschools	**< 25 jaar**	**> 25 jaar**
Deelnemers	21	7404
Contacturen	0	270

3.2 Prestaties Academie

De Academie kende in 2019 zowel inclusieve als exclusieve onderdelen. Per 2020 kiest Babel om uitsluitend de inclusieve onderdelen verder te ontwikkelen en verdiepen om daarmee volledig in te zette3n op de inclusieve visie en ons voor te bereiden op de komende cultuurplan periode vanaf 2021. Dit zal zichtbaar worden vanaf 2020.

In 2019 is gerealiseerd

De deelnemers zijn als volgt te verdelen;

- 215 deelnemers volgden in 2019 een of meerdere van de los te volgen cursussen, een proefles of een van de masterclasses van de Academie.
- 13 deelnemers waren medewerkers van Pameijer voor de voor hen specifiek ontwikkelde cursus 'waar zorg kunst ontmoet'
- 3 studenten deden een regie-examen, deze examenvoorstellingen werden samen 7 keer gespeeld en bezocht door 331 bezoekers.

- 56 van de studenten zijn onze acteurs met en zonder een beperking, zij volgen met elkaar 90 dagen per jaar trainingen die wij kunnen realiseren dankzij een bijdrage van Pameijer. (28 geteld per seizoen jan-juni en sept-dec)
- 14 van deze deelnemers waren stagiaires van de Hogeschool Rotterdam, zij volgen naast hun stageopdrachten tevens lessen samen met onze vaste acteurs en hebben zelf lessen gegeven onder begeleiding aan onze vaste acteurs.

Toelichting
Cursussen
De 215 deelnemers namen deel aan theatercursussen in korte en lange trajecten. Dit zijn volwassenen die in vrije tijd willen deelnemen. Tegelijkertijd brengen we hen in contact met onze inclusieve activiteiten doordat ook enkele acteurs met een beperking aan de cursussen konden deelnemen. Bij de presentaties van de cursussen zijn er tevens presentaties vanuit het gezelschap om zo een inclusief theaterfestival te presenteren. *De cursussen worden afgebouwd n.a.v. de keuze om volledig inclusief te gaan werken, vanaf 2020 zal de SKVR de cursussen volledig overnemen en richt Babel zich uitsluitend op educatie die volledig aansluit bij de inclusieve visie en missie.*

Kaderopleiding regie
4 studenten zijn afgestudeerd met een regie-diploma. Dit onderdeel is de afgelopen jaren reeds afgebouwd door de overgangsfase waarin alle educatie van Babel zich volledig gaat richten op de inclusieve trainingen en lessen waar zowel de vaste als de gastacteurs van het gezelschap reeds 30 weken per jaar in worden opgeleid en getraind.

Scholing
56 acteurs (We tellen per seizoen) met en zonder een beperking spelen in onze producties en volgden 90 dagen per jaar gemiddeld 2 lessen/trainingen per dag. Hiermee scholen wij onze acteurs in eigen huis en ontwikkelen zij nieuwe vaardigheden. Deze lessen kunnen wij geven dankzij een bijdrage van Pameijer. 14 stagiaires van de Hogeschool Rotterdam hebben meegedaan en bijgedragen aan deze lessen, konden onderzoek doen en ervaring op het gebied van inclusief theatermaken.

Traject op maat voor Pameijer medewerkers
13 deelnemers volgden het speciaal voor medewerkers van Pameijer ontwikkelde traject 'waar zorg kunst ontmoet' met als doel om zorgmedewerkers te leren hoe ze kunst in kunnen zetten in de zorgsector.

1373 Bezoekers Academie
De presentaties die uit de diverse cursussen en regie-examens voort zijn gekomen zijn bezocht door 1.373 bezoekers.

3.3 Prestaties gezelschap

Hieronder omschrijven we onze belangrijkste activiteiten van het gezelschap;

- Piazza della vita– een theaterchoreografie van Paul Röttger
    - Een ongegeneerde blik op het leven.
    - Thema's ; Geboorte, liefhebben, afgewezen worden, bevestiging, de dood. Zonder woorden, wel zang, live muziek, acrobatiek en dans.
    - Een plein gevuld met bezoekers, twee enorme kunstobjecten en maar liefst 34 spelers
    - 10 voorstellingen
    - 823 bezoekers
    - Piazza della vita is gespeeld t/m mei 2019

- Van J naar Jessica, regie & concept Paul Röttger
    - Waar mag ik niet zijn wie ik wil zijn
    - Het verhaal van Jessica, transgender en actrice bij Babel. Zij en haar medespelers toonden hun verhalen over identiteit en de vraag of je mag en kunt zijn wie je wil zijn in deze samenleving.
    - Met live gecomponeerde muziek en videoprojecties
    - 5 voorstellingen
    - 396 bezoekers
    - Van J naar Jessica wordt gespeeld van november 2019 t/m mei 2020

- Theaterateliers
    - In 2019 is een nieuw theateratelier ontwikkeld genaamd #Nolabel, een regie van theatermaker Bob v/d Lugt. In deze ateliers kregen jongeren vier levensverhalen te horen, waarover zij vervolgens met de spelers in gesprek gingen. Het betrof een bijzondere mix van verhalen van zowel mensen met een beperking, maar ook van spelers met een psychiatrische achtergrond, vluchtelingen, specifieke religieuze achtergrond of seksuele voorkeur of met genderproblematieken.
    - Het doel van de theaterateliers is altijd om het wereldbeeld van de jongeren te verbreden en de ontmoeting te organiseren tussen hen en onze inclusieve cast. Dit gebeurt door middel van een artstieke dialoog. Door het atelier willen we binnen een thema inzicht veroorzaken bij de acteurs en de jongeren. Ze leren daarbij van elkaar, komen tot nieuwe inzichten over zichzelf, elkaar en de wereld.
    - Gespeeld voor 100 klassen uit het VO van Rotterdam
    - 1950 bezoekers

- Zelfportretten van Delfshaven (www.zelfportrettenvandelfshaven.nl)
    - In Zelfportretten van Delfshaven trokken beeldend kunstenaar Hans Bossmann, theatermaker Brecht Hermans en een inclusieve groep van 8 acteurs met en zonder beperking van Theater Babel Rotterdam het gebied Delfshaven in. Op verschillende ontmoetingsplekken tekenen zij samen met bewoners en bezoekers op XXL meubels en verzamelen verhalen over de plekken, de mensen en Delfshaven.
    - 16 keer gespeeld voor verschillende klassen uit het Speciaal onderwijs en Voortgezet onderwijs van Rotterdam
    - 493 bezoekers

- Taal in de stad
    - Een interactief, educatief theatertraject voor diverse doelgroepen met verhalen over taal, hoe moeilijk het is als je niet kunt lezen of schrijven, de schaamte daarover, wat het met je doet en wat je eraan zou kunnen doen. Maar ook hoe je dit kan herkennen en wat je zou kunnen adviseren.
    - 27 voorstellingen op diverse locaties
    - 442 bezoekers

- Participatieverklaringen 2019
    - In samenwerking met de Gemeente Rotterdam en vluchtelingenwerk werden op 32 bijeenkomsten vluchtelingen en andere nieuwe Rotterdammers ontvangen op de Mathenesserdijk en op onze nieuwe locatie aan de Eendrachtsstraat. Zij werden ontvangen met live muziek van een van onze vaste acteurs, luisterden en keken naar monologen over Taal en tekenden tenslotte hun participatieverklaring als bewijs van het afronden van dit traject.
    - 32 bijeenkomsten
    - 1.015 bezoekers

- Workshops Hogeschool Rotterdam
    - Specifiek voor de Hogeschool Rotterdam ontwikkelde Babel workshops waarbij de methodiek van werken gedeeld wordt met studenten van de Hogeschool. Onder coaching van theatermakers van Babel leren zij om op basis van een maatschappelijk thema een persoonlijk verhaal om te zetten in een artistieke theatertekst en deze te spelen en om op basis van een 'Proust' questionnaire training / mentorgesprekken te voeren.
    - 6 workshops
    - 231 studenten

- Andere activiteiten in 2019
    - Operadagen "Il diluvio universale"
        - 3 spelers van Theater Babel werden geregisseerd door Sjaron Minailo in theatrale scenes voor de Opera "Il diluvio universale", Capella Mediterranea, Choeur de Chambre de Namur, o.l.v. Leonardo Garcia Alarcón.
        - 800 bezoekers

    - Heropening maastunnel
        - Het gehele gezelschap speelde monologen voor het publiek al wandelend door de Maastunnel opening, naar schatting hebben 800 bezoekers onze spelers gezien en beluisterd.
        - 800 bezoekers

    - "Als je het mij vraagt… " Ervaringen en dilemma's in de langdurige zorg
        - In samenwerking met Erasmus universiteit ontwikkelde Babel monologen, geschreven door Erik-Ward Geerlings op basis van etnografisch onderzoek.
        - Paul Röttger regisseerde in 2019 maar liefst 26 spelers in een monoloog
        - Ruben Peeters filmde deze monologen en deed de montage
        - De films worden ingezet als reflectietool bij onderwijstrajecten van de Erasmusuniversiteit en zorgsector.

    - Holland Dance festival
        - Inclusief dansfestival
        - 2 spelers van Babel danste in een choreografie van Giulio Dana "Doorgeven"
        - Paul Röttger gaf een masterclass over de do's and dont's van inclusief theater
        - Totaal 360 bezoekers

4 de Academie

Met de cursussen richt de Academie zich in eerste instantie op vrijetijdsbesteding van volwassenen. We zien dit als een uniek middel om mensen op een laagdrempelige manier met ons werk en visie in contact te brengen. Het zorgt dat de inclusieve kunst de kans krijgt zich te mengen met cursisten uit vrijetijdsector in de leeftijd van 18 tot 80 jaar. Ook deze cursussen komen in contact met onze inclusieve werkwijze en voorstellingen, als onderdeel van de cursus bezoekt iedere deelnemer een productie van het gezelschap. En gedurende presentatieweekenden presenteerden cursisten en acteurs van het gezelschap zich samen en ontmoette en bezochten elkaars presentaties. Deze festivals werden bezocht door 1.373 bezoekers.

Inclusief laboratorium

De Academie is tevens de kweekvijver van het gezelschap van Babel, culturele collega-instellingen, theaterwerkveld en de zorg- en onderwijssector. Het werkt als een inclusief laboratorium waarin altijd ruimte is om ideeën te testen en methodieken verder te ontwikkelen die voeding geven aan de Babel voorstellingen

en aan deze werkvelden. Het zijn werkvormen en artistieke concepten die worden ontwikkeld vanuit ieders persoonlijke kracht, artistieke visie en intuïtie. Er is een wederzijdse beïnvloeding tussen de trainingen en de producties. De artistieke resultaten van het werken met de ander zijn te zien en te ervaren in de voorstellingen van Babel.

5 cultuureducatie & emancipatie

De in de prestaties omschreven theaterateliers en educatieve voorstellingen vallen tevens onder onze cultuureducatie & emancipatie. Het onderdeel cultuureducatie varieert van reflectie op bezochte voorstellingen tot actieve deelname aan workshops bij onze voorstellingen en prestaties. De ervaring is dat de confrontatie met de ander de deelnemer ontregelt. Wij zien in onze cultuureducatie dat het werken met mensen met een specifieke beperking het begin is van het emancipatieproces van de ander.

5.1 doelstellingen

Babel kent ten aanzien van cultuureducatie drie doelen:

- De ontwikkeling van een positieve houding ten aanzien van kunst en cultuur
- Het ontdekken van eigen vaardigheden op het gebied van uitvoerende kunst en cultuur
- Het vergroten van kennis en inzicht op het gebied van kunst en cultuur

De twee doelen ten aanzien van emancipatie zijn gericht op bevordering van participatie:

- De ontwikkeling van het besef dat mensen met een specifieke beperking onderdeel zijn van onze maatschappij
- Het aanzetten van kinderen, jongeren en volwassen tot het opnieuw kijken naar en nadenken over de wereld waarin zij leven en de rol zie zij daarin (kunnen) spelen

5.2 Vormen van cultuureducatie

Babel organiseert activiteiten rondom voorstellingen; workshop & theaterateliers & ontmoetingen die aansluiten bij de visie van Babel. Hiermee stimuleren we beschouwing, informeren we, gaan in gesprek of nodigen uit tot actieve deelname.

- Inleidingen voor voorstellingen en discussie erna
  Regelmatig organiseren we na voorstellingen discussies met onze spelers over de voorstelling. Hierdoor hebben studenten direct contact met onze inclusieve cast. Babel geeft hen directe en relevante informatie, bevraagt de studenten over hun beleving, en veroorzaakt unieke ontmoetingen tussen jongeren en de inclusieve spelersgroep. De artistiek leider, regisseur of de marketing of de educatie/ emancipatiemedewerker leidt deze discussie in samenwerking met acteurs van het gezelschap.

- Samen eten
  De voorstellingen voor regulier publiek worden altijd afgesloten met een maaltijd. Het team van Babel en de acteurs koken en verzorgen de maaltijd. Acteurs serveren de maaltijd uit en komen zo informeel in contact met het publiek om zo een ontmoeting en interactiviteit te veroorzaken. Ook hier vinden we de ontmoeting tussen het publiek en onze acteurs prioriteit.

- Theateratelier
  Laagdrempelige ontmoetingen in het kader van cultuureducatie & emancipatie organiseren we in de vorm van theaterateliers. Een theateratelier kent een open structuur waar publiek en acteurs samen

kunst maken rond maatschappelijke thema's. Deze thema's zijn scherp en waar nodig taboedoorbrekend. Denk aan thema's als 'afscheid, '(on)vervulde liefde' en 'de dood'.

5.3 samenwerking cultuureducatie

Voor cultuureducatie en emancipatie zijn met name de volgende partners bereikt:

- GK van Hogendorp
- Accent Japarastraat
- LMC Zuidwijk
- Melanchton Schiebroek
- Melanchton Schiebroek HAVO
- Albeda
- Schreuder college
- Vakcollege Charlois
- Vakcollege Hillgersberg
- Hogeschool Rotterdam
- Kenniscentrum Cultuureducatie Rotterdam (KCR).
  Met dit kenniscentrum wordt het basis-, voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs met de interdisciplinaire voorstellingen en theaterateliers en bijbehorende educatie passend gemaakt.

5.4 Cultuurhuis Delfshaven (LCC)

Het Cultuurhuis Delfshaven kon in 2019 worden uitgevoerd dankzij een subsidie van de Gemeente Rotterdam van € 53.000.

Het uitgangspunt voor Cultuurhuis is de inclusie, alle activiteiten vinden plaats in combinatie met onze acteurs en studenten. De doelgroepen waar het Cultuurhuis zich op richt zijn kinderen, jongeren en volwassenen uit het gebied Delfshaven.

De activiteiten bestonden uit ; Schoolmusicals van de Valentijnschool, project 'Iedereen is een kunstenaar' – lessen voor kinderen met een beperking, de theatertuin lessen voor kinderen uit Delfshaven, projecten met wijkbewoners waaronder Zelfportretten uit Delfshaven en Taal in de stad, een open podium, wijkbewonersbijeenkomsten, en diverse activiteiten die aansluiten bij de lokale festivals en wijkfeesten. Daarnaast worden onze producties ingezet voor deze doelgroepen.

We hebben met het Cultuurhuis 5.171 bezoekers bereikt

6 publieksonderzoek

6.1 woonplaats en afkomst

Op verzoek van de Gemeente is in 2019 bijgehouden wat de woonplaats van onze bezoekers is over het totale publieksbereik. Hiertoe is Ticketmatic de voornaamste tool om dit te meten. Aangezien niet alle bezoekers via dit systeem bij onze activiteiten binnenkomen, zijn wij uitgegaan van de percentages die wel gemeten zijn en hebben deze toegepast op onze bezoekersaantallen om zo tot een goede schatting te komen van de gevraagde data.

Publiek woonachtig in Rotterdam	13.705	65%
Publiek woonachtig in de regio Z-Holland	20.241	96%
Publiek woonachtig in overig Nederland	633	3%
Publiek woonachtig in het buitenland	211	1%

6.2 communicatiemiddelen

Op basis van het publieksonderzoek worden marketing- en communicatiebeslissingen genomen en keuzes gemaakt op welke media en locaties te adverteren in met name de social media. Naast een aantal basis communicatie-uitingen (zoals een structurele huisstijl om herkenbaarheid te vergroten) werken we met

diverse communicatiemiddelen met als doel om ons bereik en publiek te vergroten.

middelen

De website en social media kanalen zijn de eerste communicatiemiddelen om ons publiek te informeren over onze activiteiten, om actualiteit in beeld te houden wordt actief geschreven en wekelijks nieuws gepubliceerd. De website wordt responsief uitgevoerd volgens het mobile-first principe, wat wil zeggen dat ongeacht op welke apparaat je de website bezoekt, de vormgeving zich aanpast aan het scherm en formaat van de telefoon, i-pad of laptop waar je de website op bekijkt. Daarnaast is Babel actief op Facebook, Twitter en Instagram om ook via deze social media kanalen haar publiek te betrekken, te zorgen voor interactiviteit en voorgroei.

Wekelijks stuurt Babel een digitale nieuwsbrief naar in totaal 12.000 abonnees, deze nieuwsbrief wordt tevens gedeeld op de sociale media. Tijdens activiteiten wordt wanneer mogelijk live verslag gedaan d.m.v. foto's op de diverse social media. In 2019 is er geïnvesteerd in een uitbreiding van ons pr team ; Brecht Hermans en Willem Pekelder zette zich naast Dominique Mol in om de PR op landelijk niveau verder te ontwikkelen. Dit heeft o.a. geresulteerd in meer PR aandacht, interviews en landelijke publiciteit voor zowel de jubileumproductie Piazza della vita als de nieuwe productie Van J naar Jessica.

7 samenwerking

Samenwerken blijft een wezenlijk onderdeel van Babel. We bouwen voort op de samenwerkingsverbanden met de lokale omgeving vanuit het cultuurhuis, met onderwijsinstellingen en het culture veld. Het is een dynamisch netwerk dat voortkomt uit een ondersteunende, aanvullende en inhoudelijke noodzaak.
Centraal staat de samenwerking met Pameijer.

7.1 Platform cultuur en welzijn

Babel is onderdeel van het Platform Cultuur en Welzijn, zoals beschreven in de ingediende 'Samenwerkingsplannen'. Middels het platform wordt een brug geslagen tussen zorg en cultuurinstellingen in Rotterdam. De lancering van dit platform vond plaats bij theater Babel Rotterdam die voor de gelegenheid een openbare repetitie hebben vertoond van de op dat moment in productie zijnde voorstelling 'Het gedroomde café'.

7.2 stagiaires – Hogeschool Rotterdam

Babel heeft ook in 2019 vakopleidingen bij haar werk betrokken door bv. structureel ruimte te bieden aan 14 stagiaires van de Hogeschool Rotterdam.

7.3 culturele instellingen

Naast samenwerkingen in de zorg en de onderwijssector werkt Babel ook samen met andere culturele instellingen binnen Rotterdam. We bezoeken tenminste 10 keer per jaar met ons hele gezelschap voorstellingen van andere makers en zorgen zo voor ontmoetingen tussen ons gezelschap en de Rotterdamse Culturele instellingen. Met TNR werkt het Babel samen door in overleg hun leden actief bij onze activiteiten te betrekken en te zorgen voor een laagdrempelige instroom voor deelname aan onze cursussen. Babel is actief in het stedelijk netwerk cultuureducatie en talentontwikkeling en het platform zorg en cultuur.

7.4 internationaal

Als pionierende instelling vinden wij het belangrijk om over de grens te kijken. In werkbezoeken aan onder meer Sint Petersburg en Polen, hebben we inspirerende contacten gelegd en workshops georganiseerd. Deze projecten zijn gerealiseerd en in 2019 uitgevoerd en hebben gezorgd voor een verlenging van de samenwerking met Creative Europe in een project genaamd ' 'Crossing the line+'. Met partners in Sint Petersburg is een plan gerealiseerd om tot een uitwisseling te komen met een gezelschap gehuisvest in het Alexandrinsky theater.

Creative Europe; Crossing the Line+

Wij werken inmiddels al enkele jaren met diverse internationale gezelschappen in Europa die werken met acteurs met een beperking. Deze in totaal 7 partners zijn op dit moment met elkaar verbonden in het vervolg op het 'Crossing the Line' project dat uit 3 partners bestond en in januari 2017 is afgerond met een theaterfestival in Roubaix. Deze huidige partners (Zweden, Frankrijk, United Kingdom) hebben het Babel gevraagd partner te worden.

Internationale partners van CTL+: l'Oiseau-mouche (Roubaix, Frankrijk), Mooms Teatern (Malmö, Zweden), Mind the Gap (Bradford, UK), Blue Teapot Theater Company (Galway, Ierland), Teatr21 (Warschau, Polen), Hijinx (Cardiff, Wales)

Medio mei 2019 hoorden wij dat de aanvraag bij Creative Europe is gehonoreerd. Najaar 2019 is de meerjarige samenwerking van start gegaan.

8 toelichting op de jaarrekening 2019

Voor de periode 2017-2020 is in het kader van het Cultuurplan een subsidie toegekend van € 301.500 door de dienst Kunst & Cultuur, vermeerderd met de indexring bedraagt deze kernsubsidie in 2019 € 314.500. Als aanvulling op deze subsidie is voor het jaar 2019 door de Gemeente (Stedelijk Welzijn) een aanvullende subsidie toegekend van € 125.000 ter dekking van het exploitatietekort.

Naast deze subsidies ontving Babel een subsidie ten behoeve van het Cultuurhuis Delfshaven (€ 53.000), het project "Taal in de Stad" (€ 47.400), en voor de theaterateliers (€ 70.000) van Stichting Neyenburgh (onderdeel van Volkskracht). Daarnaast ontving Babel aan diverse kleinere fondsen en donaties bijdragen die zijn ingezet voor innovatie en ontwikkeling van onze inclusieve visie en werkzaamheden (€ 37.500). Van het NSGK ontvingen wij subsidie voor een periode van 3 jaar (€ 75.000), € 25.000 hiervan is ingezet in 2019. Het resterende bedrag is terug te vinden in de jaarrekening onder reservering donaties en bestemd voor de jaren 2020, 2021.

Theater Babel Rotterdam is blij dat het met deze subsidies vorm kon geven aan de activiteiten, zoals bedoeld in de aanvraag voor de huidige cultuurplanperiode. In bijgaande jaarrekening wordt een financiële verantwoording afgelegd voor de besteding van deze subsidies.

In 2019 is een positief resultaat uit gewone bedrijfsvoering geboekt van: € 57.507

		Jaarrekening 2019		Begroting 2019	
1	Totaal eigen inkomsten plus verkregen bijdragen uit private middelen	€ 433.406	44,5%	€ 110.515	18,6%
	Subsidies	€ 539.900	55,5%	€ 485.000	81,4%
	Totaal inkomsten	€ 973.295	100,0%	€ 595.515	100,0%
	Totaal lasten	€ 915.788	94,0%	€ 596.559	- %
	Resultaat	€ 57.507	5,9%	€ -1.044	-0,18%

	Jaarrekening 2019	Begroting 2019
Directe opbrengsten	€ 229.471	110.515
Overige bijdragen uit private middelen	€ 203.924	0
Rentebaten	€ 11	-
Totaal onder 1	€ 433.406	110.515

In het boekjaar 2019 zijn meer activiteiten gerealiseerd dan in de begroting was opgenomen. Deze activiteiten hebben meer inkomsten gegenereerd dan was begroot. De aan deze activiteiten verbonden kosten doen ook de totale lasten van de organisatie stijgen.

De salarissen organisatie belopen in 2019 € 149.105 dit is € 88.436 minder dan begroot. Dit is te verklaren doordat in de begroting een zakelijk leider was opgenomen, doch in de praktijk kostentechnisch niet is gerealiseerd. Daarentegen zijn de kosten van een "interim manager" en de ''administratie kosten'' iets hoger dan in de begroting was voorzien.

De Salarissen docenten in 2019 voor de cursussen zijn gerealiseerd voor € 17.150. Dit is € 8.850 lager dan begroot. De verklaring is dat het merendeel de lessen voor onze gast en vaste acteurs die wij rekenen onder de Academie gegeven zijn via de 'Theaterkaravaan' en specifiek onder die noemer zijn geboekt in de jaarrekening.

In 2018 en 2019 zijn donaties ontvangen van verschillende sponsoren en donateurs. Deze donaties zijn bestemd voor lopende en toekomstige activiteiten. De niet bestede donaties zijn opgenomen als een reservering. In het saldo per ultimo 2019 is mede begrepen een subsidie van het NSGK van €62.500, bestemd voor activiteiten in de jaren 2019 t/m 2021.

Resultaten van de exploitatie (€ 57.507) worden ten gunste gebracht aan de "doelreserve ontwikkeling en innovatie". Deze reserve zal in 2020 worden ingezet ten behoeve van de aangegane verplichtingen voor de (doorlopende) productie "Van J naar Jessica" (€11.427), verplichtingen rondom de "Documentaire i.s.m. Moois TV "(€ 2.500) en de eigen bijdrage van Babel aan het EU project – festival Galway (€ 9.246) . Gezien de huidige Corona-crisis is de uitvoering tot nader orde uitgesteld, de reservering blijft staan tot duidelijk is wanneer deze EU activiteit alsnog kan plaatsvinden. In 2020 verhuist Theater Babel Rotterdam naar de nieuwe locatie op de Eendrachtsstraat, de hieraan verbonden kosten zijn begroot op € 20.000 voor de uitvoering van de verhuizing en het maken van aanpassingen op de nieuwe locatie. Tenslotte wordt het resterende bedrag van € 21.726 ingezet voor nieuwe projecten, innovaties en onderzoek met betrekking tot inclusief theater die binnen de doelstelling van Babel vallen, maar buiten de subsidie voorwaarden.

10 nawoord

Wij kijken met trots en tevredenheid terug op 2019.

De ondersteuning van de Gemeente Rotterdam en de unieke en structurele samenwerking met zorginstelling Pameijer heeft het voor ons mogelijk gemaakt om nieuwe artistieke stappen te zetten.

Meer dan ooit realiseren wij ons dat het werk van Babel pionierswerk is. In samenwerking met de zorg en met name met Pameijer wordt voortdurend onderzoek gedaan naar een verantwoorde zorgomgeving die voorziet en meewerkt aan de nodige voorwaarden waarbinnen onze kunstenaars met een beperking kunnen worden uitgedaagd en zich kunnen ontwikkelen. Ook in het culturele veld weet men veelal niet hoe zich te verhouden tot inclusieve kunst. We achten ons onderzoek naar inclusieve werkwijzen dan ook de kern van ons werk. Bovenaan staat echter de artistieke kwaliteit van ons werk. Door het uitwisselen en het bundelen van elkaars expertise ontstaat er iets nieuws wat zowel de zorg als de kunst rijker maakt. Onze jubileumproductie 'Piazza della vita' en de nieuwe producties 'Van J naar Jessica' en theateratelier #NoLabel zijn lovend ontvangen en de artistieke kwaliteit wordt gezien.

Babel kijkt ernaar uit de ingezette weg te continueren en met de steun van de Gemeente Rotterdam samen de voorloper te zijn op het gebied van diversiteitsbeleid in de culturele sector.